

Fylkesveg – trafikksikkerhet og miljø

Trøndelag fylkeskommune
Prosjektplan forvaltningsrevisjon

1 PROSJEKTFAKTA

FORMÅL

Formålet med forvaltningsrevisjonen er å undersøke hvordan fylkeskommunens midler til veg forvaltes, spesielt i forhold til trafiksikkerhet og klima og miljø.

PROBLEMSTILLINGER

- Hvilke føringer finnes for bruk av midler til veg?
- Er trafiksikkerhet og klima og miljø ivaretatt i drifts- og vedlikeholdskontrakter på fylkesveg?
- Er trafiksikkerhet og klima og miljø ivaretatt i investeringsprosjekter på veg?
- Er trafiksikkerhet og klima og miljø ivaretatt i prioritering av vedlikeholdsetterslepet?

TIDS OG RESSURSBRUK

Timeforbruk: 500 timer

Rapport til sekretær: 05.04.2024

OPPDRAKSANSVARLIG FORVALTNINGSREVISOR

Margrete Haugum

mha@revisjonmidtnorge.no

Mobil: 952 33 007

2 MANDAT

2.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Trøndelag fylke bestilte den 13.12.2022, sak 74/22 en forvaltningsrevisjon om fylkesveger – vedlikehold, klima- og miljøtiltak. Bestillingen er gjort med utgangspunkt i plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024, hvor det står at investeringene på vegområdet reduseres med over 1200 millioner kroner over de neste fire årene. Samtidig medfører klimaendringer økning av akutte hendelser (ras, flom og stengte veier), vedlikeholdsetterslep, og det er dokumentert større vedlikeholdsbehov. I tillegg nevnes risikoer knyttet til økt godstrafikk på veg og trafiksikkerhet.

I saksframlegget pekes det på at det er store utfordringer for fylkeskommunen som vegeier. Følgende eksempler på problemstillinger er nevnt:

- Hvordan arbeider fylkeskommunen for at fylkesvegnettet møter nåværende og kommende klima- og miljøutfordringer?
  - I hvilken grad lykkes fylkeskommunen med dette?
  - Hva er årsakene til at man lykkes/ikke lykkes?
- I hvilken grad sikrer fylkeskommunen god økonomi- og kontraktstyring som gjelder fylkesvegene?
- Har fylkeskommunen tilfredsstillende rapporteringsrutiner som gjelder for eksempel økonomi, kvalitet og avvik og etterleves disse rutinene

I kontrollutvalgsmøtet 13.12.2022 nevnte kontrollutvalget at forvaltningsrevisjonen bør omhandle:

- Vekst i godstrafikken - hvordan planlegger fylkeskommunen for dette?
- I hvilken grad ivaretas klima-miljøtiltak i avtaler som inngås ved drift av veg?
- Hvordan skal fylkeskommunen utøve sitt ansvar som vegeier?
- Bompengefinansiering.
- Trafiksikkerhetsmidlene.

Revisjonen oppfatter at mange av innspillene er knyttet til Trøndelag fylkeskommune sin delstrategi for veg 2019-2030, som er rullert og sluttbehandlet i hovedutvalg for veg 23.11.2022 og fylkestinget 14.12.2022.

I kontrollutvalgets møte 21.03.2023, i forbindelse med sak 11/23 utfordret forvaltningsrevisor kontrollutvalget til å presisere problemstillingen nærmere. Innspillene er innarbeidet i denne

prosjektplanen. Kontrollutvalget presiserte at de var interessert i hvordan midler til veg forvaltes og om de brukes der de gir samfunnsøkonomisk gevinst.

2.2 Bakgrunnsinformasjon

Trøndelag fylkeskommune har ansvaret for fylkesveger. Disse skal fornyes og vedlikeholdes i forhold til ulike behov og med begrensede ressurser. Trøndelag fylkeskommune vedtok en delstrategi veg 2019-2030. Denne er rullert og foreligger som en egen vegstrategi for 2023-2032.

Delstrategi for veg 2019-2030 har følgende hovedmål for veg:

Fylkesvegnettet skal bidra til en samlet infrastruktur som ivaretar trafiksikkerhet, framkommelighet, miljø og balansert regional utvikling. Dette vil bidra til at regionen på bærekraftig vis, er attraktiv for bosetting, etablering og utvikling av næringsvirksomhet og et senter for forskning og utdanning.

Delstrategi veg 2019-2030 har fem delmål:

1. Trafiksikkerhet
2. Fremkommelighet
3. Miljø
4. Balansert utvikling
5. Vegeierrollen

Trøndelag fylke har også en delstrategi trafiksikkerhet 2019-2023. Denne utdyper trafiksikkerhet på veg i delstrategi for veg 2019-2030.

Når forvaltningsrevisjonen starter høsten 2023 har den nye vegstrategien 2023-2032 fungert bare et halvt år, men fram mot slutten av året vil denne være gjeldende for budsjett og handlingsplaner. Vegstrategien danner grunnlag for prioriteringer ved utarbeidelse av 4-årige handlingsprogram for fylkesveger med årlig rullering.

Fra 2018 var det en egen delstrategi veg som inngikk i fylkeskommunens samferdselsstrategi. I vegstrategien 2023-2032 står det at etter regionreformen i 2020 er veg en egen sektor i Trøndelag fylkeskommune, og ikke lengre underlagt øvrig aktivitet innenfor samferdselsområdet. Hovedmålet i vegstrategien er at fylkesvegnettet skal ivaretas og utvikles i tråd med FNs bærekraftsmål, og legge til rette for et trafiksikkert, effektivt og robust transportsystem.

Vegstrategien har fire temamål:

- Trafikksikkerhet
- Fremkommelighet
- Klima og miljø
- Veggeierrollen

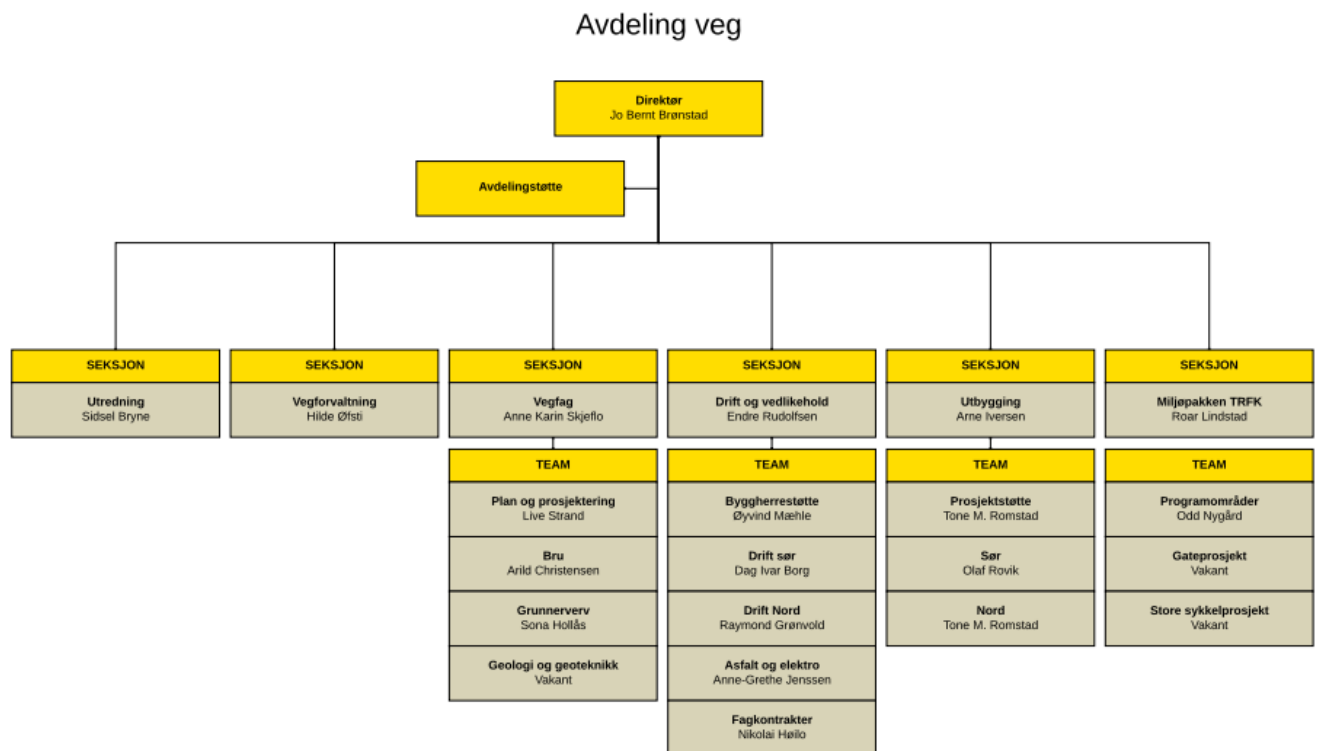
De fire temamålene er oppdelt i delmål og tilhørende strategier. Temamålene trafikksikkerhet og klima og miljø i vegstrategien legges til grunn for revisjonen.

2.3 Vegavdelingen i fylkeskommunen

I Trøndelag fylkeskommune er veg en av sju avdelinger. Avdelingen er delt i seks seksjoner:

- Utredning
- Vegforvaltning
- Vegfag
- Drift og vedlikehold
- Utbygging
- Miljøpakken Trøndelag fylkeskommune

Noen av seksjonene er i tillegg organisert i flere team slik det framgår av organisasjonskartet for avdeling veg i figur 1. Forvaltningsrevisjonen vil berøre hele avdeling veg.

www.trondelagfylke.no/om-oss/organisasjon/organisasjonkart

Figur 1. Organisasjonskart avdeling veg.

3 PROSJEKTDESIGN

3.1 Problemstillinger

Følgende problemstillinger er utarbeidet:

- Hvilke føringer finnes for bruk av midler til veg?
- Er trafiksikkerhet og klima og miljø ivaretatt i drifts- og vedlikeholdskontrakter på fylkesveg?
- Er trafiksikkerhet og klima og miljø ivaretatt i investeringsprosjekter på veg?
- Er trafiksikkerhet og klima og miljø ivaretatt i forslagene til prioritering av vedlikeholdsetterslepet?

Den første problemstillingen er en beskrivende problemstilling som tar sikte på å synliggjøre sammenhenger og bindinger som har betydning for fylkeskommunens disponering av midler. Dette omfatter både eksterne føringer og fylkeskommunens egne prioriteringer.

Trafiksikkerhet og klima og miljø er et gjennomgående tema i de tre siste problemstillingene. Trafiksikkerhet og klima og miljø blir vurdert i drifts- og vedlikeholdskontrakter, investeringsprosjekter og i prioriteringen av vedlikeholdsetterslep. Beslutninger i forhold til disse tiltakene vurderes også i forhold til andre forhold, og revisjonen vil undersøke hvordan spesielt trafiksikkerhet og klima og miljø blir ivaretatt i prioriteringene. Eksempelvis vil vekst i godstrafikken ha betydning for vurdering og prioritering av investeringsprosjekter. Det er begrensede midler til vegområdet og ulike forhold som til dels kan være i motstrid må vurderes i prioriteringene.

3.2 Avgrensning

Problemstillingene er knyttet til to av temamålene i vegstrategien 2023-2032. Temamålet om vegeierrollen berører de økonomiske rammebetingelsene. Her heter det i strategien at fylkeskommunen må fortløpende styre mot en bærekraftig økonomi både når det gjelder drift samt for investering med tilhørende låneopptak. Behovet innenfor drift-, vedlikeholds- og investering på fylkesvegnettet kan stå i konflikt med målet om en bærekraftig økonomi i fylkeskommunen. Dette temamålet berøres i den første beskrivende problemstillingen og kan bli aktualisert i de andre problemstillingene knyttet til trafiksikkerhet og klima og miljø.

Forvaltningsrevisjonen avgrenses til den perioden hvor vegstrategien 2023-2032 er gjeldende.

Revisjonen avgrenses til å se på beslutningsgrunnlaget som legges fram for politikerne og har ikke til hensikt å overprøve politiske prioriteringer.

3.3 Kilder til kriterier

Aktuelle kilder til revisjonskriterier er:

- Vegloven
- Vegtrafikkloven
- Naturmangfoldloven
- Forurensningsforskriften
- Vegstrategi 2023-2032
- Delstrategi trafikksikkerhet
- Politiske vedtak
- Statens vegvesen sine håndbøker med standarder
- Plan- og bygningsloven med forskrift: Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning
- Trøndelags strategi for klimaomstilling
- Regional planstrategi: To bærekraftsmål 11 og 17

3.4 Metoder for innsamling av data

Det er aktuelt å gjennomføre intervjuer med sentrale personer for å få en nærmere innsikt i arbeidet med drift- og vedlikehold og investeringer. Dette for å kartlegge arbeidsprosessene og se nærmere på den delen av prosessen hvor trafikksikkerhet og klima og miljø inngår. Det er også aktuelt å se hvordan kontrakter på drift- og vedlikehold og investeringer ivaretar hensynet til trafikksikkerhet og klima og miljø.

Det er aktuelt å se på et utvalg av kontrakter og investeringsprosjekter for å se hvordan trafikksikkerhet og klima og miljø framkommer og vektlegges i beslutningsgrunnlaget.

Forvaltningsrevisjon gjennomføres parallelt med forvaltningsrevisjon vegadministrasjon. I begge forvaltningsrevisjonene er avdeling veg revidert enhet. Det betyr at deler av datainnsamlingen kan gjøres parallelt for ikke å belaste revidert enhet unødige mye.

4 PROSJEKTORGANISERING

4.1 Prosjektteam

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor:	Margrete Haugum
Prosjektmedarbeider:	Anna Ølnes og Arve Gausen
Kvalitetssikrer:	Leidulf Skarbø
Kvalitetssikrer:	Marit Ingunn Holmvik

4.2 Milepælsplan

Bestillingsdato:	13.12.2022
Prosjektplan til sekretær:	15.05.2023
Oppstartsmøte:	Innen 15.09.2023
Vurdering av ressursbruk:	01.12.2023
Datainnsamling ferdig:	31.01.2024
Rapport til uttalelse:	08.03.2024
Rapport til sekretær:	05.04.2024

Steinkjer 19.05.2023

Margrete Haugum

Oppdragsansvarlig revisor

KILDER

Trøndelag fylkeskommune (2018) Delstrategi Veg 2019-2030.

Trøndelag fylkeskommune (2018) Delstrategi Trafikksikkerhet 2019-2030.

Trøndelag fylkeskommune (2022) Vegstrategi 2023-2032.

VEDLEGG 1: UAVHENGIGHETSERKLÆRING

	
Prosjekt nr: FR1249	Kommune: Trøndelag fylkeskommune

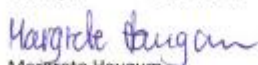
Vurdering av uavhengighet - revisors egen vurdering i forbindelse med forvaltningsrevisjonsprosjekt:

Hovedreferanse:

Kommuneloven § 24-4
Forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3
RS 200 -- Formål og generelle prinsipper for revisjon av regnskaper pkt. 4
RS 220 -- Vilkår for revisjonsoppdrag pkt. 4, 12-13
RS 300 -- Planlegging av revisjon av regnskaper pkt. 6
Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8

Ansettelsesforhold:	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn Revisjon Midt-Norge SA
Medlem i styrende Organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som ovenfor nevnte kommune deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til ovenfor nevnte kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenesten under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede opptre ikke som fullmektig for ovenfor nevnte kommune.
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Steinkjer 02.05.2023

Margrete Haugum
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Revisjon

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no